

EcoHeemskerk

Heemskerkse coöperatieve vereniging voor duurzame energie

I: www.ecoheemskerk.nl --- E: info@ecoheemskerk.nl

Beste leden van EcoHeemskerk,

Hierbij ontvangt u weer een nieuwsbrief van EcoHeemskerk, bedoeld om u als lid op de hoogte te brengen wat er zo allemaal gebeurt binnen EcoHeemskerk. De beste manier om dat te weten, is trouwens door ons te volgen op Facebook (via [@EcoHeemskerk](https://www.facebook.com/EcoHeemskerk)), want deze nieuwsbrief verschijnt maar eens in de paar maanden.

In deze editie weer alle aandacht voor de acties die lopen, zoals de woning-isolatie-actie en de zonnepanelenactie 2021 en voor ons nieuwe Subsidieloket, maar ook een column over duurzame energie in relatie tot de a.s. Tweede Kamer verkiezingen en allerlei nieuwtjes. Veel leesplezier gewenst! Reacties zijn welkom via: frits@ecoheemskerk.nl

De redactie

Van onze voorzitter, Ario van der Zande...

We wachten met z'n allen op een goede zomer waarin we weer wat ruimte krijgen na alle beperkingen door COVID-19. Een aantal activiteiten van onze vereniging heeft de afgelopen maanden daardoor wat stil gelegen. Maar toch hebben we niet stil gezeten! Zo zijn er weer behoorlijk wat woningscans gedaan, waarbij burgers digitaal, met één van onze energiecoaches, de duurzaamheid van hun woning onder de loep hebben genomen. De vraag naar de digitale woningscans leert ons dat de duurzaamheid onder de burgers van Heemskerk een belangrijk thema is. Hier zijn wij uiteraard blij mee.

Op dit moment zijn we ook druk met de RES (Regionale Energie Strategie) in onze gemeente. Het is van belang dat we meer groene energie gaan opwekken. De RES is een landelijk programma waarin elke provincie (in 1 of meerdere delen) de verantwoordelijkheid krijgen om deze groene opwek te realiseren. In Noord-Holland zijn deze delen NH-Noord en NH-Zuid (hier valt de IJmond onder). De voor 2030 benodigde opwek in de IJmond zou gerealiseerd kunnen worden door een aantal windmolens en een groot

Belangrijke data...

27-3-2021

Earth Hour: 20-21 uur alle lampen uit voor ons klimaat!
Zie: www.wwf.nl/

31-3-2021

Laatste dag aanmelden voor de woningisolatie-actie van DUEC en EcoHeemskerk

30-4-2021

Laatste dag aanmelden voor de Heemskerkse zonnepanelenactie 2021

Vrijwilligers gezocht!

U bent lid van EcoHeemskerk, maar u kunt ook actief lid (vrijwilliger) worden. We kennen nu 5 werkgroepen van actieve vrijwilligers. Dit zijn: 1) Energie-coaches, 2) Zonne-energie, 3) Beleid Duurzame Energie, 4) Communicatie & PR, 5) Duurzame energieprojecten. We kunnen als vereniging niet zonder vrijwilligers! Lees meer over wat de werkgroepen doen via de button "Vrijwilliger worden" op onze website en geef u op! Zie ook het bericht verderop in deze nieuwsbrief.

zonnepark. Op dit moment zijn wij vanuit EcoHeemskerk, met onze collega-coöperaties in Beverwijk, Velsen en Uitgeest aan het onderzoeken wat wij denken dat het beste is voor ons als burgers. Met als uitgangspunt: de minste overlast voor ons als burgers, terwijl we toch een flink steentje bijdragen aan de vermindering van de opwarming van onze planeet. We komen hier nog op terug door een uitvraag te doen bij u, over wat u nu het belangrijkste vindt bij de realisatie van de RES-doelstellingen. De problematiek is complex en vraagt respect voor eenieders mening. We realiseren ons dat we het waarschijnlijk niet voor iedereen 100% goed kunnen doen, maar de intenties zijn daar wel naar. Door met elkaar, met onze collega's van de andere energiecoöperaties en met u als inwoners te overleggen, hopen we op een breed draagvlak.

Graag maak ik u ook attent op ons nieuwe subsidieloket! Hier kunt u advies krijgen over subsidies en leningen. Zo is er sinds kort een duurzaamheidslening bij de gemeente Heemskerk mogelijk. Met deze lening kunt u, tegen een laag rentepercentage van 1,6%, duurzaamheidsmiddelen aanschaffen (denk aan: zonnepanelen, spouwmuurisolatie, vloerisolatie en dubbel glas).

Tot slot, met het oog op de verkiezingen, wens ik u een partij met een groen hart en een evenwichtig duurzaamheidsprogramma toe!

=====

Als je als lid een vrijwilligersrol zou willen spelen, ook al is het een bescheiden rol, neem dan vooral contact met ons op via de e-mail: info@ecoheemskerk.nl. Dan kijken we met elkaar of het iets is; ook een kleinere vrijwillige inzet is belangrijk voor EcoHeemskerk. Want we zijn op de eerste

plaats een vereniging met leden. En vrijwilligers houden de vereniging draaiende. Momenteel zijn we in het bijzonder op zoek naar:

- leden van de werkgroep Duurzame energie-acties, die zin hebben om mee te werken aan het organiseren van projecten om groepen burgers te helpen bij het energiezuiniger te maken van hun huis. We willen ons bijv. ook meer op huurders richten.
- energiecoaches die na een speciale training huiseigenaren kunnen helpen het energiezuiniger maken van hun huis.
- lid van de werkgroep Communicatie & PR, om de naamsbekendheid van onze vereniging te vergroten via (sociale) media en via 'affiliate marketing'.
- een redacteur voor onze leden-nieuwsbrief, om deze vaker en fraaier vormgegeven te kunnen laten verschijnen.

EcoHeemskerk op de radio

Recent werd onze secretaris, Frits Brouwer, geïnterviewd op Omroep Heemskerk door Kees Pater. Allerlei zaken rond de energietransitie in het algemeen en rond de doelstelling en de activiteiten van EcoHeemskerk op dit gebied, kwamen er aan de orde. Luister het interview [hier](#) terug.

En verder...

Interesse elektrische deelauto?

Sommige energiecoöperaties hebben ook een aanbod voor elektrische deelauto's, die je per rit kunt huren. Graag horen we van de leden of daar in Heemskerk ook belangstelling voor bestaat. Heb je wellicht interesse, of wil je zelfs meewerken in een werkgroep die dit gaat onderzoeken, stuur dan een e-mail naar: info@ecoheemskerk.nl

Volg ons op Facebook!

Uiteraard zit EcoHeemskerk ook op Facebook. Je kunt op onze pagina [@EcoHeemskerk](#) alle nieuwtjes over onze coöperatie en over duurzame energie in het algemeen volgen.

Eenvoudige bespaartips?

Ben je nog op zoek naar eenvoudige energiebespaartips, ga dan naar onze website: www.ecoheemskerk.nl/simpele-energiebespaartips-woning/.

Meer nieuws...

De RES (Regionale EnergieStrategie)

De RES gaat over het zoeken van gebieden waar in de toekomst grootschalig energie door zon of wind kan worden opgewekt; dit gebeurt onder regie van de provincie NH. Op 27 januari j.l. organiseerden de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen een video-bijeenkomst om met inwoners en lokale ondernemers over de huidige ideeën te spreken. Hieraan namen ongeveer 60 mensen deel, waaronder ook enkele vrijwilligers van EcoHeemskerk.

Specifiek wat Heemskerks grondgebied betreft, werd uit een gepresenteerde studie, duidelijk dat er twee opties in beeld zijn:

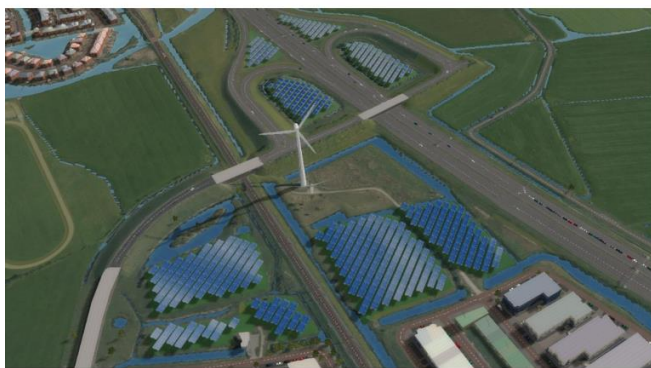
1) 3 tot 4 windturbines, aangevuld met een paar hectare zonneweides, in de noordelijkste zone van het industrieterrein van Tata.

2) ongeveer 5 hectare zonneweides rond de afslag Heemskerk van de A9, bijv. in het afgesloten terrein in de lussen van de afslag en deels ook op het terrein van industrieterrein De Trompet. Bijgaand plaatje (gezien vanuit het zuiden) geeft een idee hoe de zonnepanelen daar geplaatst zouden kunnen worden; in de rechterbovenhoek zie je de rand van de bebouwde kom van Uitgeest, de wijk De Kleis.

TAUW

IMPRESSIE

02-A (INVULLING TROMPET) GEZIEN VANUIT VOGELVLUCHTPERSPECTIEF

Als EcoHeemskerk snappen wij dat er meer duurzame energieopwekking nodig is. Daarbij vinden wij dat lusten en lasten hiervan in evenwicht moeten zijn. Dat betekent dat we opwekking op plaatsen moeten doen die zo min mogelijk last veroorzaken. Het moet bij het landschap passen. Wat optie 1 betreft, steunt EcoHeemskerk dan ook het oordeel van de plannenmakers dat het industriële karakter van het Tata-terrein die locatie inderdaad kansrijk maakt voor windturbines. Uiteraard moet Tata er nog wel mee instemmen...

T.a.v. optie 2 ziet EcoHeemskerk ook geen grote problemen; dergelijke zonneweides in en bij de lussen van de afslagen van de snelweg zijn al vaker aangelegd en ook de milieu-sanering van een nabij gelegen stuk grond biedt een kans. Grootste belemmering lijkt de UNESCO-regelgeving te zijn, vanwege de cultuur-historische waarde van het schootsveld van de Stelling van Amsterdam.

Na dit soort keuzes, die de provincie NH in april zal maken, kan eenieder die dit wil plannen indienen om duurzame energieproductie in die gebieden in te vullen. De voordelen van deze energieopwekking dienen o.i. uiteraard ook bij de bewoners terecht te komen. Daarom zijn wij samen met onze buurt-coöperaties in de IJmond op zoek naar mogelijkheden. Door deze zoektocht samen uit te voeren kunnen we de meest geschikte plaatsen in de gehele IJmond vaststellen. Toepassing van een beperkt aantal grotere opwekeenheden heeft daarbij de voorkeur. Zodra er duidelijkheid is over concrete mogelijkheden, dan zullen wij u hierover zo snel mogelijk informeren.

Onze isolatieactie loopt nog tot eind maart

Deze actie is georganiseerd door onze zustervereniging in Uitgeest (DUEC), samen met EcoHeemskerk. U kunt binnen de actie een gratis en vrijblijvende offerte aanvragen voor diverse soorten woningisolatie, bijv. spouwmuur-isolatie. Dit kan bij een goed bekend staand bedrijf, Koston, dat een aantrekkelijke prijs rekent vanwege een afgesproken volume-korting.

Het grote voordeel van woningisolatie is dat je gasverbruik met wel een kwart omlaag gaat, waardoor je de investering vaak in ongeveer 5 jaar terugverdient. Bovendien is er – onder voorwaarden – ook subsidie mogelijk. Voor meer informatie, ga naar de website: www.duec.nl/isolatie-actie.

Doe ook mee aan de actie “ZET ‘M OP 60” van Urgenda

De meeste cv-ketels staan op de fabrieksinstelling van 80°C, maar werken efficiënter op 60°C. Dit aanpassen scheelt veel gas, en dus CO2. En dit zonder verlies van comfort en zonder risico op een koude douche! En bespaar daarbij tot 60 euro stookkosten per jaar.

COLUMN VAN HANS: Kamerverkiezingen...

Op 17 maart a.s. zijn de Tweede Kamerverkiezingen. Naar mijn mening zouden deze verkiezingen vooral moeten gaan over hoe Nederland in de komende jaren moet worden bestuurd. Een belangrijk thema wordt dan klimaat in combinatie met energiematregelen. Ik heb eens gekeken naar de standpunten op het gebied van energietransitie en klimaatmaatregelen van de partijen waarvan ik inschat dat deelname aan een volgende regering denkbaar is. Als ik de partijprogramma's naast elkaar leg dan constateer ik het volgende:

Ten aanzien van isolatie zie ik weinig discussie; daar ziet elke partij wel het nut van in. Het zou fijn zijn als een nieuw kabinet subsidies niet per jaar maar voor de gehele regeerperiode vaststelt. Dit voorkomt aan het einde van het jaar telkens weer heel veel tijdsdruk. Ook voor bijv. de salderingsregeling is langdurige zekerheid gewenst. Verder bestaat - als het gaat om

Zie voor alle informatie hoe je dit kunt doen:

<https://zetmop60.nl/ecoheemskerk>

Als je dit doet, maak je ook kans op duurzame prijzen, met als hoofdprijs een jaar lang gratis energie!

Mocht het veranderen van de ketel-instelling zelf niet lukken, dan helpen onze Energiecoaches je graag; stuur dan een e-mail naar: info@ecoheemskerk.nl

zonnepanelen op daken en windmolens op zee en groene waterstof - een behoorlijke consensus. Voor andere vormen van waterstof is die een stuk minder.

In de komende regeringsperiode blijven energiecoöperaties een belangrijke rol vervullen en zij zullen beter gefaciliteerd worden.

Behoudens het CDA spreekt iedere partij zich uit tegen nieuwe biomassa centrales, of wil de subsidie hierop stoppen, of houtkap voor biomassa verbieden. Echter, ondanks dit alles worden er nog steeds biomassa centrales in bedrijf genomen en gaat de houtkap, ook in NL, gewoon door. Ten aanzien van biomassa en de daarmee gepaard gaande bomenkap zie ik de weerstand in NL groeien en biomassa is heel slecht voor het imago van de verduurzaming.

Het CDA en VVD zijn voor kernenergie. De overige, met name de linkse, partijen zijn tegen. D66 heeft een vreemd standpunt. Zij

spreken niet uit tegen te zijn, maar subsidiëring mag niet. Kortom t.a.v. kernenergie wil D66 een ongelijk speelveld. Inmiddels is een kleine meerderheid in NL voorstander van kernenergie en wanneer subsidie buiten de berekening blijft dan zou kernenergie volgens recent onderzoek goedkoper zijn dan energie opgewekt met zon of wind.

Gegoochel met subsidies en CO2-emissierechten maakt het lastig de standpunten van de partijen te doorgronden. Voor de industrie gaat er waarschijnlijk een CO2-heffing komen en het principe van de vervuiler betaalt, gaat steeds meer gelden. Echter veel partijen zien in dat een Europese aanpak moet zorgen voor een gelijk speelveld.

Naar mijn mening gaat de energietransitie pas echt vliegen wanneer de volgende regering een deltaplan zou maken waarmee een aantal grote stappen kan worden gemaakt. Pas dan ontstaat er voldoende draagvlak, zeker als de regering duidelijk kan maken dat dit plan gebaseerd is op effectiviteit en efficiency en dat dit Nederland een technologische voorsprong bezorgt. Als dat niet gebeurt, dan moet het telkens vooral komen van kleine lokale stapjes die tijd vergen omdat tegenbewegingen via rechtszaken voor veel vertraging zorgen.

Reacties: Hans de Boer, e-mailadres:
jh_deboer@hotmail.com

=====

Tiny House: bewust omgaan met energie

In Heemskerk staan vier tiny houses die voor hun stroomvoorziening afhankelijk zijn van zonnepanelen; wij vroegen bewoonster Nicole Honingh hier wat over te schrijven.

Je laptop opladen als je voldoende stroom hebt en als er minder is, je oplaadbare verlichting aanzetten; voor de bewoners van de tiny houses is het inmiddels de normaalste zaak om bewust na te denken over hoe om te gaan met stroom. De huizen zijn namelijk niet aangesloten op nutsvoorzieningen zoals de waterleiding, rioleringsbuis of stroomkabel en zijn dan ook volledig zelfvoorzienend.

Met variërend van 4 tot 7 zonnepanelen op het dak van elke woning, wekken de bewoners stroom op met een vermogen van respectievelijk 1200 Wp tot 2100 Wp. Omvormers en laadregelaars zorgen dat de stroom wordt opgeslagen in accu's (tot 320Ah) en dat de gearde wandcontactdozen een voltage hebben van 230V. Via een display op de omvormers kan de inhoud van de accu's in de gaten gehouden worden.

De capaciteit van de zonnepanelen is voldoende om de woningen te voorzien van de benodigde elektriciteit. Een stroomaansluiting op het net is dan ook niet nodig. Zelfs op sombere dagen laden de zonnepanelen de accu's al bij. En mocht onverhoopt de benodigde capaciteit in de donkere dagen toch niet helemaal gehaald worden, dan is er een aggregaat aanwezig die de accu's kan bijladen.

Elke bewoner heeft zijn eigen redenen om voor deze woonvorm te kiezen. Zo wil de één onafhankelijk zijn van bestaande voorzieningen, de ander doet het omdat hij tevreden is met een kleiner woonoppervlak met minder spullen. Maar wat alle bewoners gemeen hebben, is dat ze hun footprint willen verkleinen om de wereld een beetje beter te maken.

En dat doet ieder op zijn eigen manier. De off-grid apparatuur is in elk tiny house dan ook anders en aangepast aan de energie-behoefte en filosofie van de bewoners. Zo wordt gefilterd regenwater in het ene huis verwarmd met biogas en heeft de ander gekozen voor een elektrische boiler die alleen in de winterperiode op biogas verwarmt als de stroomcapaciteit niet toereikend is. En als de temperaturen in de zomer hoog oplopen en de zonnepanelen op volle toeren de accu's bijladen, kan een aantal tiny houses gekoeld worden met een warmtepomp.

“Omdat er niet onbeperkt energie ter beschikking is, denk je veel meer na over wat je wel en niet gebruikt op dat moment”, aldus één van de bewoners. “Hetzelfde geldt voor het watergebruik en het riool; hoeveel water kan je gebruiken om te douchen en wat voor soort producten gebruik je om schoon te maken? Als je geen biologische producten gebruikt, weet je bijvoorbeeld zeker dat de planten in je helofytenfilter (het riool) het niet gaan redden”.

Wil je meer weten over hoe de bewoners hun eigen watervoorziening en riolering regelen? Lees dan verder op de Facebook-pagina's '@Mariska's Tiny Dream' en '@Nicole's Tiny House'.

=====

Tot 1 mei Heemskerkse zonnepanelenactie

Er loopt t/m eind april weer een nieuwe

zonnepanelenactie voor particuliere huis-eigenaren via de gemeente Heemskerk. Bij de vorige acties (in 2018 en 2020) hebben in totaal bijna 1000 mensen zonnepanelen gekocht. Er zijn inmiddels drie (on-line) voorlichtingsavonden geweest, met in totaal zo'n 250 deelnemers.

De actie houdt in:

- een gratis en vrijblijvende offerte;
- aantrekkelijke prijzen door volume-inkoop en er is geen aanbetaling nodig;
- installatie door lokale bedrijven (Uitgeest, Heemskerk en Beverwijk);
- gratis ondersteuning voor het terugvragen van de BTW.

EcoHeemskerk steunt deze actie van harte, vandaar dat deelnemers een jaar gratis lid worden van EcoHeemskerk. Meer informatie staat op onze actiepagina:

www.ecoheemskerk.nl/zonnepanelenactie/

Tenslotte: nog in het kort...

Nieuw: Subsidieloket bij EcoHeemskerk

Maatregelen om uw woning energiezuiniger te maken kosten geld. Gelukkig levert het ook weer geld op doordat je gaat besparen in de energiekosten. Maar soms is er geen geld beschikbaar om te investeren in bijvoorbeeld isolatiemaatregelen of zonnepanelen. Omdat de overheid verduurzaming van woningen wil stimuleren zijn verschillende opties om toch maatregelen te kunnen nemen. Er zijn bijvoorbeeld subsidies voor isolatiemaatregelen, zonneboilers of warmtepompen. Ook bestaan er speciale leningen om te investeren in verduurzaming met een lage rente en goede voorwaarden. Zo kan de gemeente Heemskerk sinds kort een lening verstrekken voor allerlei duurzaamheidsmaatregelen, tegen een rentepercentage van maar 1,6%!

Zie www.ecoheemskerk.nl/subsidieloket voor alle informatie hierover.

Voor leden: gratis apparatuur te leen als hulp bij duurzame energie!

Nog even het bericht dat u als lid diverse apparaten voor kortere of langere tijd gratis te leen kunt krijgen van EcoHeemskerk. Het betreft m.n. energiekostenmeters, CO2-meters en een zonnepanelenschrob-borstel. We hopen de dienstverlening in de toekomst nog verder uit te breiden. Meer informatie staat op onze website: www.ecoheemskerk.nl/uitleenservice-voor-leden/.

Gratis perenbomen voor duurzaamheid

Op zaterdag 6 februari hebben vrijwilligers van EcoHeemskerk bijna 200 jonge perenbomen uitgedeeld aan Heemskerkers die daar belangstelling voor hadden. Wij

deden dit in het kader van een landelijke actie van Urgenda om Nederland meer duurzaam te maken door in totaal 1 miljoen bomen te planten. Zie voor meer informatie hierover: meerbomen.nu.

Met het planten van de perenbomen in je eigen tuin kun je namelijk mooi bijdragen aan de biodiversiteit en aan het verminderen van de klimaatverandering door extra CO2 op te nemen. De perenbomen waren gratis beschikbaar gesteld door een kweker in de regio en er was veel belangstelling voor. Zo werd onze Facebook-pagina waarin deze actie werd aangekondigd, door meer dan 3000 mensen bekeken! En nu maar hopen dat de net geplante perenbomen de strenge vorstperiode hebben doorstaan...

Advies van onze Energiecoaches...

Onze gecertificeerde Energiecoach kan u als huiseigenaar helpen om stappen te zetten bij het energiezuiniger maken van uw woning. In een Corona-veilig gesprek komt u meer te weten over de mogelijkheden van woningisolatie, zonnepanelen en andere tips die uw huis comfortabeler maken en geld besparen op uw energierekening.

Opgeven voor een video-gesprek met een Energiecoach van EcoHeemskerk kan via onze website:

www.ecoheemskerk.nl/videospeedscan/

Salderingregeling zonnepanelen mogelijk een jaar uitgesteld!

De afbouw van de salderingsregeling bij de opwekking van stroom met zonnepanelen wordt mogelijk een jaar uitgesteld! Dat is goed nieuws voor alle Heemskerkers die nu zonnepanelen op hun dak hebben of meedoen met de huidige zonnepanelenactie. Vanaf 2023 leveren de zonnepanelen daardoor enkele tientallen euro's per jaar meer op dan eerder gedacht! Het uitstel komt omdat de Tweede Kamer het wetsvoorstel voor de afbouw van de saldering controversieel heeft verklaard, zodat het demissionaire kabinet het niet kan behandelen.

Een bijzondere energie-bespaar-tip

Een goede tip (die eigenlijk tegen je gevoel ingaat!) is: twee keer per dag 5 minuten de ramen open zetten om te ventileren, en toch minder gas gebruiken voor de cv! Dit komt omdat droge lucht sneller opwarmt dan vochtige lucht! Draai wel even uw radiatoren dicht als de ramen open staan.

Vergunning aardwarmtewinning Floricultura

FloriCultura in Heemskerk heeft vergunning gevraagd bij de Rijksoverheid om tenminste 35 jaar lang aardwarmte te kunnen winnen en die te benutten voor de kweek van orchideeën. Het voorgenomen besluit van de minister lag afgelopen weken ter visie en iedereen kon een zienswijze indienen.

Ook EcoHeemskerk heeft dat gedaan, omdat we niet voldoende antwoord kregen op onze volgende vraag:

of de minister het belang van de winning door dit bedrijf wel goed had afgewogen tegen het belang van de burgers van Heemskerk en Beverwijk die tussen nu en uiterlijk 2050 over voldoende aardwarmte willen beschikken om wellicht tienduizenden huizen te verwarmen?

Meer hierover op onze website: www.ecoheemskerk.nl/2021/03/08/zienswijze-op-winningsplan-aardwarmte-heemskerk/

De helft van alle huishoudens doet al aan duurzaamheid!

Inmiddels heeft de helft van alle Nederlanders duurzame aanpassingen aan de woning gedaan of laten uitvoeren. Per woning zijn ongeveer vier aanpassingen gedaan. Meest toegepast is: energiezuinige verlichting (bijna de helft van alle huishoudens). Daarnaast is bij een op de vijf woningen de verwarming verduurzaamd. Meest genoemde reden om te verduurzamen (27 procent) is dat men comfortabeler wil wonen! Financieel voordeel wordt overigens door 26% genoemd...

